

Directia Judeteana pentru Cultura Culte si Patrimoniu Cultural National CLUJ
Piata Unirii nr.1 camera 24, tel/fax: 0264-597616 RO 400133 Cluj-Napoca

Nr. 34/ 04.02.2009

Nota de control

In urma inspectiei efectuate in localitatea Turda, la locul numit „Valea Sarata”, in data de 02.02.2009, impreuna cu subinspectorul Cristian Luca de la Inspectoratul Judetean de Politie Cluj, Serviciul de Investigatii Criminale-Compartimentul pentru protejarea Patrimoniului Cultural National si cu domnul Horatiu Groza, muzeograf la Muzeul de Istorie Turda, am constatat urmatoarele:

1. O cantitate mare de oseminte umane dislocate din pozitia initiala si imprastiate pe suprafata pamantului rezultat in urma unor excavari masive.
2. Materiale arheologice: fragmente ceramice, blocuri fasonate de piatra, unele cu urme de prindere, tigle, caramizi si chiar obiecte marunte din bronz au fost fotografiate si recoltate de la fata locului.
3. Desi intregul context arheologic al acestor vestigii a fost complet distrus, prin excavarea suprafetei terenului pana la adancimea stratului geologic de pietris si nisip, am putut stabili faptul ca osemintele provin din distrugerea unei necropole, datarea acesteia urmand sa fie stabilita cu precizie de catre specialisti. Pana la finalizarea cercetarii de specialitate, o datare avansata ca probabila de catre dl Horatiu Groza este epoca medievala.

In urma inspectiei, ipotezei unui cimitir medieval, in apropierea caruia trebuie sa existe si o asezare, ambele legate probabil de exploatarea zacamintelor de sare din zona, presupunem si distrugerea unui cimitir din perioada romana. Argumente in favoarea acestei ipoteze sunt mai multe. In primul rand prezenta materialelor de constructie de tipul blocuri fasonate cu urme de prindere, tigle, caramizi, olane, tipice pentru incintele sepulcrale si monumentele funerare de epoca romana. In al doilea rand, prezenta in

imediată apropiere (cca 200 m) a unei structuri arheologice (cel mai probabil o *villa*), identificată pe fotografiile aeriene ale OCPI Cluj, întărește ipoteza unui sepulchreum propriu mobilat cu monumente funerare construite din blocuri de piatră, fapt atestat peste tot în imperiul roman și în Dacia. În sfârșit, amplasarea în teren - necropola pe înălțime și villa pe platoul din imediată apropiere, întregesc ipoteza enunțată.

Pe de altă parte, cimitirului medieval trebuie să i se asocieze și o așezare în imediată apropiere. Prin urmare, cade în sarcina specialiștilor identificarea respectivei așezări precum, stabilirea cu exactitate a locației acesteia, precum și dacă a fost sau nu afectată de lucrările de distrugere.

Concluzii

1. Pe terenul excavat a existat anterior un sit arheologic important, de a cărui existență nu se știe.
2. Situl arheologic era compus din cel puțin o necropola medievală, fapt atestat de osemintele umane, dar cel mai probabil din două cimitire de înhumare suprapuse: unul de epocă romană având și monumente funerare din piatră, și altul de epocă medievală.
3. Până la efectuarea de către specialiștii Muzeului de Istorie din Turda a unor cercetări mai aprofundate a materialelor arheologice colectate precum și a zonei în general, propunem **oprirea** oricăror lucrări în zonă precum și **instituirea unei zone de protecție** până la identificarea celorlalte vestigii arheologice existente în vecinătate, respectiv villa romană și probabil așezarea medievală.
4. În baza articolului 32 din OG 43/2000 republicată privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, solicităm identificarea și tragerea la răspundere penală a autorilor acestei distrugerii.
5. DJCCPCN în calitate de instituție deconcentrată a MCCPN în teritoriu va solicita Muzeului de Istorie din Turda începerea cercetărilor de teren și colectarea materialului arheologic împrăștiat, precum și întocmirea unui raport de specialitate.

Imagini

Harta 1:25.000 cu localizarea zonei Valea Sarata.	Ortofotoplan (OCPI Cluj) reprezentand o vedere aeriana a suprafetei in prezent excavata.
Oseminte umane imprastiate	Oseminte umane imprastiate
Blocuri romane.	Vedere a suprafetei excavate.

Consilier Principal
Virginia Radeanu

Director executiv
Marius Marchis